

KAKO DO SREDSTAVA EUROPSKOG PROGRAMA »KULTURA 2007-2013«

Mirna Žagar (HIPP)

Anja Jelavić

Temeljito osmislići projekt – kustoski kolektiv WHW

Odlučuju kvaliteta, upornost, a ponekad i – puki slučaj

Sredstvima iz Programa koriste se deseci hrvatskih korisnika, no zasad su svega četiri udruge organizatori projekata – Sto kako i za koga/WHW, Hrvatski institut za pokret i ples, Labin Art Express te Hrvatski savez za esperanto

ZAGREB – Premda domaće ustanove i udruge iz godine u godinu sve uspješnije pronađaze put do novca iz masivnog proračuna programa »Kultura 2007-2013«, »teškog« čak 400 milijuna eura, to nipošto ne znači da Europska zajednica svoj novac dijeli šakom i kapom. Sredstvima iz Programa, čija je svrha poticanje prekogranične suradnje i mobilnosti kulturnih djelatnika, u većoj ili manjoj mjeri koriste se deseci hrvatskih korisnika. No zasad su svega četiri udruge organizatori projekata – Sto kako i za koga/WHW, Hrvatski institut za pokret i ples, Labin Art Express te Hrvatski savez za esperanto.

S jedne strane ne bi trebalo praviti preveliku razliku između organizatora, kao nositelja projekta te suorganizatora, odnosno partnera. Jedni i drugi odgovorni su za kvalitetu

i provedbu projekta te prikupljanje dijela potrebnog novca, kojeg iz Programa mogu osigurati samo pola. Ipak, uloga organizatora implicira više papirologije i veću odgovornost u provedbi ugovorenog, ali traži i da organizacije uživaju određeni ugled te iza sebe imaju zapažene rezultate. Zanimljiv je primjer spomenute plesne udruge HIPP, organizatora projekta »W – EST WHERÈ«. Iako je trebao biti tek suorganizator projekta, kao najuglednija među četiri udruge koje su zajednički osmisili projekt, HIPP je preuzeo organizatorsku ulogu.

– Procijenjeno je da mlada plesna kompanija koja je bila prvotni nositelj projekta raspolaže nedovoljnim iskustvom i zaledem, što bi nepovoljno utjecalo na dinamiku isplate, pa smo mi tu ulogu preuzeeli na sebe, objašnjava Mirna Žagar iz HIPP-a, čiji je projekt zamisljen kao svojevrsni plesni laboratorij posvećen prvenstveno mladim umjetnicima.

Možda će se nekome učiniti neobično da isti projekt, s istim sudionicima, uživa različit tretman ovisno o tome tko je nositelj, no takve nelogičnosti nisu usamljene. Recimo sustav evaluacije projekata, neovisno o tome kakve zablude njegovali o učinkovitosti europskih institucija, ostavlja dosta prostora za subjektivne ocjene, pa onda i pogreške individualnih evaluatora. Naime, evaluacijom se anonimno bave pojedinci s nevladine scene i ustanova poput onih koje apliciraju. No zbog

ogromnog obima posla i kratkih rokova imaju svega jedan dan za pojedinačnu aplikaciju i to radeći u timovima od svega dvije osobe, kojima se tek u slučaju da se nikako ne mogu složiti, pridružuje i treći evaluator. U dodjeli sredstava koja su kulturnjacima itekako bitna, presuditi dakle može i puka igra slučaja.

– Evaluatori s kojima smo pričali često su isticali kako bi se nakon što ocijene 5-6 projekata rado vratili na onaj prvi i izmijenili mu ocjenu, što u tom trenutku dakako više nije moguće, kaže Anja Jelavić iz Kontaktne kulturne točke, odjela pri Ministarstvu

druge solidno rangiran.

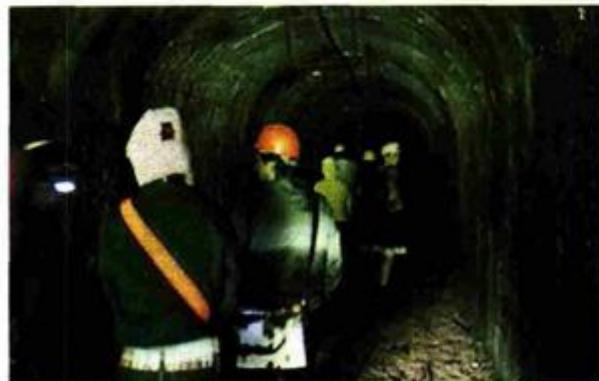
– Zvuči neverovatno, ali jedina razlika u aplikaciji odnosi se na izrazito banalno pitanje – kako će projekt utjecati na vidljivost Europske unije? Prve nam se godine činilo gluho po pisati referate, a iduće smo pak napisali da će simbol EU biti istaknut na svim tiskanim materijalima vezanim uz projekt, što se i inače podrazumijeva. Presuditi doista mogu nevjerojatni detalji, ističe Dean Zahtila iz kolektiva LAE.

No izuzmemo li problematiku evaluacije u oči, ipak upada raznolikost projekata hrvatskih nositelja, esperantičkih nositelja, koji su primjerice zajedno s tri partnera osmisili intrigantan dvogodišnji projekt u sklopu kojeg će tri europske dječje knjige biti prevedene u Indiji te jedna europska Indiji. Projekt »Umjetnost uvijek ima posljedice«, kojeg kustoski kolektiv WHW provodi s partnerima iz Srbije, Madarske i Poljske, bavi se pak ulogom paradigmatskih izložaba na shvaćanje suvremene umjetnosti kroz povijest.

Na duži rok, odlike svih uspješnih projekata prema mišljenju svih aktera ipak su prije svega kvaliteta projekata, odlična komunikacija i povjerenje među partnerima te dovoljno vremena za apliciranje.

– Mi smo imali sreću jer smo imali »organsku« suradnju s ljudima koje odlično poznajemo, to je doista nešto ključno jer se ipak obvezujete financijski, pravno, ali i vlastitim ugledom. Ako ne želite biti jedna od onih udruga koje u zadnji tren panično šalju mailove »Dobar dan, tražimo partnera za projekt...«, morate odvojiti oko godinu dana i temeljito s partnerima osmislići projekt. Za to pak morate znati razmišljati iz internacionalne, europske perspektive. Jednom pak kad dobijete sredstva bit ćete nagradeni finansijskom stabilnosti koja je u izvaninstitucionalnoj kulturi prilično rijetka. Dakako uz uvjet da ono što radite, radite kvalitetno, zaključuje Ivet Čurlin iz udruge WHW.

Miroslav ZEC

Napušteni labinski rudnici tema projekta »Underground City XXI« – Dean Zahtila

